

SKUPINA DRŽAVNIH SVETNIKOV
(prvopodpisani Janko Požežnik)

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	12-03-2014
Šifra:	010-01/13-241
Povezava:	
EPA:	1500-VI EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Ljubljana, 12. marec 2014

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
Mitja Bervar, predsednik

ZAHTEVA ZA SKLIC IZREDNE SEJE DRŽAVNEGA SVETA

IN

PREDLOG Z OBRAZLOŽITVIJO ZA SPREJEM ODLOŽILNEGA VETA

Podpisani državni svetniki na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – UPB1, 94/07 - Odl. US: U-I-322/05-10, 95/09 – Odl. US: U-I-248/08-15, 95/11 – Odl. US: U-I167/10-7, in 21/13 – ZFDO-F) in 32. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) zahtevamo sklic izredne seje Državnega sveta z naslednjo točko dnevnega reda:

1. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C), EPA 1500-VI.

Zakon je Državni zbor sprejel na 22. redni seji, dne 6. marca 2014.

Podpisi so priloženi.

K PREDLOGU 1. TOČKE DNEVNEGA REDA - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C), EPA 1500-VI.

I. RAZLOGI ZA SKLIC IZREDNE SEJE DRŽAVNEGA SVETA IN OBRAZLOŽITEV ODLOŽILNEGA VETA:

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C) (EPA 1500-VI), ki ga je Državni zbor sprejel na 22. redni seji dne 6. marca 2014, se med drugim razširja krog zavezancev po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Žal pa se je v času zakonodajnega postopka, v drugi in tretji obravnavi, izkazalo, da posamezna določila zakona v delu zagotavljanja javnosti in odprtosti ne sledi namenu in ciljem zakona v celoti, in sicer glede javne objave podatkov oziroma informacij, ki so neposredno povezane s »slabimi krediti«, ki so bili preneseni na družbo za upravljanje terjatev bank (v nadaljevanju: DUTB). Menimo, da bi v ta del morali biti vključeni tudi tisti slabi krediti, bonitetnih skupin D in E, ki niso bili preneseni na slabo banko temveč ostaja v teh bankah v državni lasti. Pri slabih kreditih gre za ogromno finančno in družbeno škodo in za dejanja, ki so resno ogrozila slovenski bančni sistem.

1.

Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta uvodoma poudarjamo, da je Državni svet na svoji 13. seji dne 11.12.2013 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C) in predlog zakona sicer podprla. V razpravi je Državni svet soglašal s predlaganimi rešitvami, ki bi po vzoru sodobnih držav, preko dviga stopnje transparentnosti pri sklepanju poslov pripomogle k bolj učinkovitemu upravljanju s premoženjem in finančnimi sredstvi poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, predvsem gospodarskih družb v lasti države.

V obravnavi na seji Državnega sveta so bili izraženi pomisleki o zagotavljanju konkurenčnosti na trgu, vendar je bilo zagotovljeno, da bodo rešitve pripomogle tudi k vzpostavitvi konkurenčnih pogojev na trgu, predvsem za male in srednje velike gospodarske družbe, ki želijo konkurirati gospodarskim družbam pod prevladujočim vplivom države ali samoupravnih lokalnih skupnosti in z vidika preostalih gospodarskih družb, ki delujejo na trgu, ustvarile in krepile bolj celovito konkurenčno poslovno okolje.

Skozi zakonodajni postopek v Državnem zboru, v drugi in tretji obravnavi, so se odprla številna vprašanja glede javne dostopnosti za osnovne podatke o slabih kreditih, ki se vodijo kot tvegane postavke, ne glede na to, ali so bili preneseni na DUTB ali ne.

Dejansko gre pri tem vprašanju za tehtanje med transparentnostjo in morebitno poslovno škodo, ki naj bi jo morda utrpeli gospodarski subjekti v lasti Republike Slovenije. Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta menimo, da v tem primeru prevlada javni interes, ker obsežna dokapitalizacija bank pri katerih obstajajo slabi krediti z denarjem davkoplačevalcev, prenos slabih kreditov na slabo banko in nadaljnje poslovanje dokapitaliziranih bank ter DUTB predstavljajo izredne gospodarske razmere, ki terjajo visoko mero transparentnosti. Nesporno pa je oziroma bi morala biti transparentnost nujni predpogoj za izkaz odgovornega in preverljivo zakonitega in skrbnega ravnanja.

Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta menimo, da slednje predstavlja tudi bistvo za doseg zaupanja javnosti v navedene ukrepe, v Vlado Republike Slovenije, Banko Slovenije in nenazadnje tudi v »slabo banko«.

2.

Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta poudarjamo, da bi v ZDIJZ-C morala biti sprejeta rešitev, ki bi vzpostavila pravno podlago za javno objavo podatkov tudi tistih slabih kreditov, bonitetnih skupin D in E, ki niso bili preneseni na DUTB temveč ostajajo v bankah, ki so v državni lasti. Pri slabih kreditih gre za ogromno finančno in družbeno škodo in za dejanja, ki so resno ogrozila slovenski bančni sistem. Ker bodo davkoplačevalke in davkoplačevalci iz svojih žepov plačali za to, da se bo bančni sistem vzpostavilo nazaj, nesporno obstaja prevladujoč javni interes za razkritje določenih podatkov v zvezi s slabimi krediti. Davkoplačevalke in davkoplačevalci imaj(m)o pravico izvedeti, katera so tista podjetja, ki so dejansko dolžniki vseh davkoplačevalcev v Republiki Sloveniji, za kakšne višine kreditov gre in na kakšni podlagi so jim bili ti krediti odobreni.

3.

Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta menimo, da bi bilo primerneje, da bi se krog zavezancev po ZDIJZ-C razširil tako, da bi bili javnosti dostopni poleg podatkov iz kreditnih map slabih kreditov, ki bodo prenesene na DUTB, tudi podatki slabih kreditov, ki so po mednarodnih bančnih standardih razvrščeni v bonitetni skupini D in E (plačevanje obveznosti z zamudo nad 90 dni), in niso bili preneseni na DUTB. Po mnenju predlagateljev sklica izredne seje Državnega

sveta bi morale postati prosto dostopne informacije tudi slabi krediti, ki še niso bili preneseni na DUTB.

Pri slabih kreditih gre za enormno finančno škodo, gre za pravi krater v slovenskem finančnem sistemu, in za dejanja, ki so resno ogrozila slovenski bančni sistem. Davkoplačevalke in davkoplačevalci so zaradi dokapitalizacij zainteresirani za javno objavo, zato obstaja prevladujoč javni interes za razkritje določenih podatkov v zvezi s slabimi krediti bank, če so predmet ukrepov države ali Banke Slovenije za krepitev stabilnosti finančnega sistema ali pa so predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih RS za krepitev stabilnosti bank. To je še pomembno v luči dejstva, ker so bila v dokapitalizacijo bank vložena ogromna finančna sredstva. Zato je potrebna transparentnost delovanja, in sicer ne le DUTB temveč tudi dokapitaliziranih bank samih. Te morajo v prihodnosti nujno zagotoviti svoje prihodnje učinkovito delovanje in smotrno porabo sredstev. Zato po mnenju predlagateljev sklica izredne seje Državnega sveta ni nobenega stvarnega razloga, da bi razlikovali med slabimi krediti, ki so bili preneseni na DUTB in tistimi, ki sodijo v enako slabo bonitetno skupino (D in E skupino), in niso bili preneseni na DUTB.

Pri tem se sledi določbam Uredbe o izvajanju ukrepov za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 103/2013) glede opredelitve »kredita neplačnika«. Predmetna uredba med pomeni izrazov, ki jih opredeljuje v 2. členu v 4. točki določa, da je »neplačnik« pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima značilnost dolžnika katerega finančna sredstva ali prevzete obveznosti se skladno s sklepom, ki ureja ocenjevanje izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic in ki je izdan na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, razvrščajo v skupino D ali E oziroma kateri so se pri skrbnem pregledu aktive banke, ki je bil izveden v skladu z morebitnimi navodili Evropske komisije ali Evropske centralne banke, obravnavali kot krediti neplačnikov. Gre za krediti, ki so po mednarodnih bančnih standardih razvrščeni v bonitetni skupini D in E (plačevanje obveznosti z zamudo nad 90 dni), in niso bili preneseni na DUTB. Predlagatelji sklica izredne seje Državnega sveta menimo, da morajo postati prosto dostopne informacije tudi slabi krediti, ki še niso bili preneseni na DUTB.

Ob tem vnovič poudarjamo, da se zavedamo, da je v zvezi z zgoraj navedenim potrebno tehtanje med transparentnostjo in morebitno poslovno škodo, ki naj bi jo morda trpeli gospodarski subjekti v lasti Republike Slovenije. Vsekakor je v navedenem primeru, ko gre za ogromna sredstva davkoplačevalk in davkoplačevalcev, ki so bila vložena v dokapitalizacijo bank, zato je še tako pomembno, da se zagotovi preglednost poslovanja oziroma delovanja DUTB in tudi dokapitaliziranih bank samih. V konkretnem primeru prevlada javni interes. S tem bo zagotovljena tudi odgovornost in zakonitost ravnanja odgovornih v dokapitaliziranih bankah, čemu v preteklosti žal nismo bili priča.

4.

Zaradi vsega navedenega, še posebej pa zaradi tega, ker je potrebno zagotoviti visoko mero transparentnosti poslovanja ne le DUTB temveč tudi dokapitaliziranih bank in posledično tudi odgovornost ter zakonitost in skrbnost ravnanja odgovornih v DUTB ter v dokapitaliziranih bankah, Državnemu svetu Republike Slovenije predlagamo, da odloča o odločilnem vetu. Tudi zato, da se zmanjšajo tveganja za možnosti zlorab, korupcije in klientelizma, čemur smo bili v preteklosti z odobritvijo slabih kreditov priča. Kar je tudi pripeljalo do kraterja v slovenskem finančnem sistemu.

II.

PREDLOG SKLEPA PRI 1. TOČKI DNEVNEGA REDA

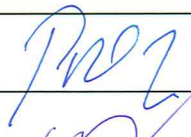
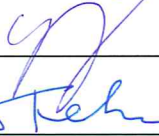

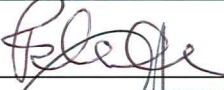

Predlagamo, da Državni svet sprejme naslednji predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na izredni seji, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C) (EPA 1500-VI), ki ga je Državni zbor sprejel na 22. redni seji dne 6. marca 2014, sprejel

ZAHTEVO

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C) (EPA 1500-VI).

PODPISI DRŽAVNIH SVETNIKOV

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	JANKO PRŽEŽNIK	
2.	FRANJO GOZOB	
3.	BOJAN KEJČEK	
4.	MILOS POMOLC	
5.	DUŠAN STRNAD	
6.	FRANKO ŠUMELJAK	
7.	MIRKO KOZELJ	
8.	MILAN OŽIČIČ	
9.		
10.		